

Landesbibliothek Oldenburg

Digitalisierung von Drucken

**Auctoriare Et Sub Auspiciis ... Domini Guilielmi IX.
Hassiae Landgravii, Principis Hersfeldiae, Rel. Rectoris
Academiae ... Januarii A. MDCCLXXXVI. Celebrabitur
Novi Magistratus Academici ...**

Arnoldi, Albert Jakob

Marburgi, [MDCCLXXXVI?]

VD18 12074993

Cap. I, 28.

urn:nbn:de:gbv:45:1-15029

וְשָׂכַר פְּשָׁעִים וְחַטָּאִים יַחְדָּו

וְעֹזְבֵי יְהוָה יִכְלוּ

Pro יַחְדָּו *vna, simul, coniunctim, pariter* etc. quod habet textus masorethicus, MICHAELIS (*Orient. Bibl. P. XIV. p. 101. et Suppl. ad Lex. Hebr. pag. 674.*) confidenter reponit יַחְדָּו *laetabuntur*, lectionis mutatae, quam expressit etiam versione sua Germanica (*), rationem hanc reddens, quod non appareat, qui differant פְּשָׁעִים, *praeuaricatores*, a peccatoribus, חַטָּאִים. Sed etiam si hoc dederimus, de quo tamen est, cur dubitemus, idem plane hominum genus utroque vocabulo vatem designasse: nihilominus commodam sedem facile tuebitur vulgaris punctatio. Quid enim? nullibi locus erit vocabulo יַחְדָּו, nisi in commemorandis subiectis *genere diuersis*, quibus idem communiter attribuatur (**)? Atqui loca exstant satis multa, unde pateat, יַחְדָּו non minus ab Hebraeis, quam similis originis adverbium אַבְּנָא a Syris, admissum quoque fuisse, ubi plura *eiusdem generis* subiecta communis attributi societate iungere vel-

(*) Ueber den Untergang der Abtrünnigen und Sünder wird Freude seyn.

(**) Velut Deut. XII, 22. הַטְּמֵא וְהַטְּהוֹר יַחְדָּו יֹאכְלוּ *Immundi pariter ac mundi comedant ea*, Ies. VI, 21. אֲבוֹת וּבְנֵים יַחְדָּו *patres pariter et filii offendent*, et alibi. Eiusmodi loca, ni fallor, ansam erroris dederunt, quo acutissimus interpres finibus iusto arctioribus vocabuli יַחְדָּו usum circumscripsit.

vellent, siue indicare, id quod ediceretur valere in *uniuersos*.
 En quaedam, vt forte succurrunt, exempla. Ies. XLV, 16. יחרו
 הלוכו בכלמה חרשי צרים, *uniuersi imaginum fabricatores pudefacti ab-*
eunt, qui locus euentissimum documento est, יחרו permutari
 cum כלם, quippe quod adest in priori membro; Cap. LII, 8.
 רננו יחרו ירננו צפוך יחרו ירננו, *uniuersi speculatores tui ouabunt*, et v. 9. רננו יחרו
 חרבות ירושלם, *iubilate omnia Hierosolymorum deserta*. Addantur lo-
 ca nostro simillima, Pl. XIV, 3. יחרו נאלחו, *uniuersi corrupti sunt*;
 XXXV, 26. יבשו ויחפרו יחרו שמחי רעתי, *erubescant et pudefiant om-*
nes, qui malo meo laetantur, et XXXVII, 38. יחרו נשפרו, *re-*
belles uniuersi exstirpantur. Apparet igitur, nullam omnino esse,
 quam MICHAELIS in loquendi consuetudine deprehendere sibi visus
 est, mutandae lectionis necessitatem. Quia contra ab usu lin-
 guae et analogia manifesto alienior est, quam substitutam ipse
 voluisset, formula: ושבֵר פשעים והטאים יחרו, *interitu praeuaricato-*
rum et peccatorum lactabuntur. Namque cum omnino omnia gau-
 dendi verba Hebraea non nisi intercedentibus praepositionibus
 כ, ל, אל vel על, iunguntur nominibus, quae gaudii materiam
 indicant, tum idem usu obtinuisse in הרה, etsi hoc verbum in
 rarissimis est, quippe in Kal semel tantum Exod. XVIII, 9. se-
 mel iterum in Pihel Pl. XXI, 7. seruatum; intelligitur tamen
 ex illo ipso Mosis loco, vbi legimus: ויחר יחרו על כל הטובה, *laetatus est*
Iethro de omnibus beneficiis etc. Syris itidem et Chal-
 daeis, quibus multo usu tritum fuit verbum הרה haud alia
 placuit eius struendi ratio. Ad hanc igitur normam Iesaias,
 si quidem in mente habuisset, quod habuisse eum autumavit
 MICHAELIS, procul dubio scripsisset: יחרו — ועל שבר. Praeterea

obuspp

C

tan-

tantum abest, vt ex illa vocalium mutatione accuratior ex-
 sistat parallelismus membrorum poeticus, vt valde is turbetur
 etiam illato in alteram sententiam *gaudio*, cui nihil fit in altera
 quod respondeat. Si quis vero aut parallelismi rationem non satis
 constare cum MICHAELE existimauerit, nisi in priori membro
verbum aliquod legatur, respondens verbo יכלו in altero hemi-
 stichio, aut nimis duram iudicauerit ellipsin verbi יהיה aut יבוא
 ad nomen שָׁבַר supplendi: nihil profecto neque aptius erit, ne-
 que magis in promptu, quam vt pro וְשָׁבַר reponatur וְשָׁבַר,
 ex verbi specie Pahal: *conterentur omnes rebelles et peccatores*. Quam
 pronuntiationem secutos esse Alexandrinum interpretem et Chal-
 daeum, ex eorum versionibus, si non certa, at probabili tamen
 ratione cum DOEDERLEINIO collegeris: ille enim vertit, και
 συντετριβησονται, hic pariter verbo παλινο יהברון vsus reperitur.
 Quandoquidem vero ambo illi interpretes numerum pluralem
 vertendo expresserunt, ansam inde arripuit KOPPIUS, confin-
 gendae lectionis etiam pluralis וְשָׁבַר, quae iam ante eum Hou-
 bigantio placuerat. Quod quantum abhorreat ab omni ratione
 vere critica et dialectica, facile perspiciat quemcunque non
 obcaecauerit mutandi omnia et nouandi libido. Quidni enim
 licuerit veteribus, vbi proprietates offenderent Hebraei sermo-
 nis ab eius linguae, qua vertendo vterentur, consuetudine ni-
 mium alienas, his neglectis sensum eo modo reddere, quem
 ad suae ipsorum linguae indolem iudicarent accommodatiorem?
 At eiusmodi sane est constructio illa Hebraeis haud insueta,
 qua nomini plurali iungi potest verbum singulare, praesertim
 quando

quando verbum præcedit. (Vid. clar. SCHROEDERI Synt. §. LXII, I. et ven. STORRII Obs. ad anal. p. 380. sq.) Ad hanc igitur rationem si interpretem Græcum legisse ponamus וְשִׁבַּר בְּשָׁעִים, scire equidem velim, quo alio modo, atque nunc Hebraice vertit, ea reddere vel potuerit, vel debuerit.

Cap. II, 6.

Verba כִּי נִטְשָׁתָה עִמָּךְ בֵּית יַעֲקֹב, quae a plerisque vertuntur: *deseruisti*, vel *reiecisti* (tu Deus) *populum tuum*, *gentem Iacobaeam*, ven. PAULUS (*Memorabilien Fasc. V. p. 95.*) interpretatus est: *quando* (tu Deus) *populum tuum contemparis* (*), atque hac occasione inuitante vniuersum verbum נִטַּשׁ eo quidem consilio tractauit, vt explosa, quam adhuc nemo non ei tribuisset, *dimittendi*, *relinquendi* ac *deserendi* significatione, tanquam ficta illa atque ex paucorum tantummodo locorum serie temere arrepta, sufficeret eius in locum genuinam *considerandi* et *contemplandi* notionem, in Arabico نَطَسَ seruata. Itane vero? omnes adhuc interpretes et lexicographos vera latuit indoles verbi, quod

(*) *Betrachtest du (Iehova) dein Volk, die Iakobiden,*

So — sind sie, weil sie reich, wie vormals, wurden,

Wahrsager wie die Philistäer,

Und werden Fremden nun die Hände bieten.

